

**Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ PİYANO
PEDALLARINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ İLE
PEDAL KULLANMA BECERİLERİNE AİT
ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yunus Utkan ÖZDEMİR

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Hatice EKİNCİ

Burdur, 2012

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ PİYANO
PEDALLARINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ İLE
PEDAL KULLANMA BECERİLERİNE AİT
ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yunus Utkan ÖZDEMİR

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Hatice EKİNCİ

Burdur, 2012

**MAKÜ SOSYAL BİLİMLER
ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 29.12.2011 tarih ve 2011/28 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 03.04.2012 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Yunus Utkan ÖZDEMİR' in "Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eserlerinde Pedal Kullanma Bilgi Düzeyleri İle Pedal Kullanma Becerilerine Ait Algılarının Değerlendirilmesi" konulu tez çalışması Güzel Sanatlar Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE

(TEZ DANIŞMANI) : Yrd. Doç. Dr. Hatice EKİNCİ

ÜYE : Doç. Dr. H. Seval KÖSE

ÜYE : Doç. Dr. Kamile DEMİR

ONAY

M.A.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../..... tarih ve ...../..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

Bildirim Sayfası

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin iki yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

[Tarih ve İmza]

Yunus Utkan ÖZDEMİR

ÖZET

Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Pedallarına İlişkin Bilgi Düzeyleri İle Pedal Kullanma Becerilerine Ait Algılarının Değerlendirilmesi **Yunus Utkan ÖZDEMİR**

Araştırma “Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Pedallarına İlişkin Bilgi Düzeyleri İle Pedal Kullanma Becerilerine Ait Algılarının Değerlendirilmesi” ne yönelik bir çalışmadır. Araştırmada amaçlanan, müzik öğretmeni adaylarının piyano eserlerinde pedal kullanma bilgi düzeyleri ve kendilerine ait beceri algılarını belirlemektir. Bu kapsamda bilgi düzeyi ve beceri algıları bağımlı değişkenleri; katılımcı öğrencinin mezun olduğu lise türü, piyano dersindeki genel başarı durumu, öğrenim gördüğü sınıfı ve üniversitesi ise bağımsız değişkenleri oluşturmaktadır.

Bilgi beceri düzeylerini belirlemek için Gazi, Gaziosmanpaşa, Mehmet Akif Ersoy ve Dokuz Eylül Üniversitelerine bağlı Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Öğretmenliği Bölümlerinde eğitim gören birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerine anket uygulaması yapılmıştır. Sağ pedal için bilgi düzeyi, sol ve orta pedallara göre farklılaşmaktadır. Ayrıca anket çalışması yapılan diğer üç üniversiteye göre Gaziosmanpaşa üniversitesi öğrencilerinin bilgi ve becerilerine ait algı düzeyleri de anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

Anahtar Sözcükler

Müzik Öğretmeni, Piyano Eğitimi, Pedal Kullanımı.

ABSTRACT

The Evulation of Music Teacher Candidates' Perception of The Pedal Using Skills and Their Knowledge Level Related to Piano Pedals''.

Yunus Utkan ÖZDEMİR

This research is a study that concerns "the evulation of music teacher candidates' perception of the pedal using skills and their knowledge level related to piano pedals". The main objective of the study is to determine music teacher candidates' knowledge level of using pedals in piano pieces and perception of their own skills. In this context; while the knowledge level and skill perception compose the dependent variables; the type of high school from which the participant graduated, his overall performance at piano lessons, the class and the university he attends, generate the independent variables.

In order to determine the knowledge and skill levels, the first and fourth grade students who attend in music education departments in Gazi, Gaziosmanpaşa, Mehmet Akif Ersoy, and Dokuz Eylül Universities, were taken poll. The knowledge level for the right pedal differentiates from the middle and the left pedals. Additionally, considering the poll taken in these four universites, Gaziosmanpaşa University Students' perception levels of knowledge and skill are significantly different from the other three.

Key Words

Music Teacher, Piano Education, Using Pedal.

TEŞEKKÜR

“Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Pedallarına İlişkin Bilgi Düzeyleri İle Pedal Kullanma Becerilerine Ait Algılarının Değerlendirilmesi” konulu araştırmamın her aşamasında değerli katkılarıyla beni yönlendiren tez danışmanım Yrd.Doç.Dr. Hatice EKİNCİ’ye, araştırmada kullanılan analiz ve teknikleri konusundaki yönlendirme ve katkılarından dolayı Doç.Dr. Gülşah Başol’a, Yrd.Doç.Dr. Hülya ŞAHİN ve Yrd.Doç.Dr. Kenan DEMİR’ e, kaynaklar konusunda önerilerinden dolayı Yrd.Doç.Dr. Hamit YOKUŞ’a, Öğr. Gör.Dr. Oya AKYILDIZ ve piyano hocam Gökten OKAY’a, çalışmaya katılan tüm öğrencilere en içten teşekkürlerimi sunarım.

Yunus Utkan ÖZDEMİR

Burdur,2012

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİLDİRİM.....	İii
ÖZET.....	İv
ABSTRACT.....	V
TEŞEKKÜR.....	Vi
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	Vii
TABLOLAR DİZİNİ.....	Viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	İx
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
Problem.....	4
Alt Problemler.....	4
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	4
Sınırlılıklar.....	5
BÖLÜM II.....	6
KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
Tarihsel Süreçte Pedallar.....	6
Modern Piyanoda Pedallar.....	10
Pedal Uygulamaları.....	15
BÖLÜM III.....	17
YÖNTEM.....	17
Yöntem.....	17
Çalışma Grubu.....	17
Veri Toplama Araçları.....	19
Verilerin Analizi.....	19
BÖLÜM IV.....	20
BULGULAR VE YORUM.....	20
Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	24

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	26
BÖLÜM V.....	37
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	37
Sonuçlar.....	37
Öneriler.....	38
KAYNAKÇA.....	41
EKLER EK-1.....	43
ANKET FORMU.....	44
ÖZGEÇMİŞ.....	47

TABLOLAR DİZİNİ

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
1. Katılımcı Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Dağılımları.....	17
2. Katılımcı Öğrencilerin Mezun Olduğu Liseye Göre Dağılımları.....	18
3. Katılımcı Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Dağılımları.....	18
4. Katılımcı Öğrencilerin Piyano Dersi Notlarına Göre Dağılımları.....	18
5. Öğrencilerin Sağ Pedala Yönelik Bilgi Düzeylerine Göre Dağılımları.....	20
6. Öğrencilerin Orta Pedala Yönelik Bilgi Düzeylerine Göre Dağılımları.....	21
7. Öğrencilerin Sol Pedala Yönelik Bilgi Düzeylerine Göre Dağılımları.....	21
8. Öğrencilerin Pedal Kullanma Becerilerine İlişkin Algılarına Göre Dağılımları.....	22
9. Öğrencilerin Mezun Olduğu Lise Türüne Göre Pedal Kullanma Bilgi Düzeylerinin Dağılımı.....	24
10. Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Pedal Kullanma Bilgi Düzeyleri Arasındaki İlişki.....	24
11. Öğrencilerin Piyano Dersi Başarı Durumlarına Göre Pedal Kullanma Bilgi Düzeyleri Arasındaki İlişki.....	25
12. Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Pedal Kullanma Bilgi Düzeylerinin Dağılımı.....	25
13. Öğrencilerin Mezun Olduğu Lise Türüne Göre Pedal Kullanma Becerilerine İlişkin Algıları.....	26
14. Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Pedal Kullanma Becerine İlişkin Algıları.....	29
15. Öğrencilerin Piyano Dersi Başarı Durumuna Göre Pedal Kullanma Becerilerine İlişkin Algıları.....	26
16. Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Pedal Kullanma Beceri Düzeyleri Arasındaki İlişki.....	33

ŞEKİLLER/GRAFİKLER DİZİNİ

<u>Sekiller/Grafikler</u>	<u>Sayfa</u>
1. Çekiç Mekanizması.....	2
2. Dizlikli Pedal Mekanizması.....	6
3. Bacak Dengesi.....	9
4. Pedalların Adları.....	10
5. Sağ Pedal Mekanizması.....	11
6. Sağ Pedal Sembolleri.....	12
7. Sol Pedal Mekanizması.....	13
8. Orta Pedal Mekanizması.....	14
9. Orta Pedal Mekanizması.....	15

BÖLÜM I

Giriş

Sanat, hayatı anlayan zekânın, onu en ilgi çekici, en güzel biçimlere sokması demektir. Zekâ insanlık tarihinin erken aşamalarında içgüdüsel davranışın yerini almaya, sanat, doğaya yön ve biçim vermeye başlamıştır (Edman,1977,s.7-19). Bireyin zekâsı birtakım içsel dürtülere neden olur. Kişi potansiyel olarak bilim insanıysa meraklı; sanatçıysa yaratmaya eğilimlidir. Bu dürtüler kişiyi düşünme, fikir üretme, bilgiye ulaşma, bilgiyi depolama, aktarma ve geliştirebilmeye iter ki; bu süreç zamanla bilim ve sanata dönüşür.

Sanat, çağlar boyunca gelişim göstererek çeşitli dallara ayrılmıştır. Tarihsel süreçte çeşitli coğrafyalarda her sanat dalına özgü malzeme tasarlanmış; sanatçıların gereksinimleri ve önerilerine uygun biçimde geliştirilmiştir. Bu bir heykeltıraşın keski veya viyolonselcinin arşesi olabilir ki; ustaca kullanılması sanatçının malzemeyle ilgili teknik detaylara hâkim olmasını gerektirir. Mimar Sinan'ın uzun yıllar taş ocağında işçi olarak çalıştığı bilinmektedir. Temel malzemesi olan taşın özelliklerini iyice özümsemiş ve dehasıyla bu kazanımları yapıtlarına aktarmıştır.

Müzik sanatı, özellikle de müzik aletleri geliştirilmesi bakımından sürekli bir gelişim gösterir. Enstrümanlar teknik ve teknolojik gelişmelere göre durmaksızın geliştirilmektedir.

İcadından günümüze kadar geçen süreçte piyanonun mekanizması, ses kapasitesi geliştirilmiş ve yenilenmiştir. Buna bağlı olarak, pedal mekanizmaları, türleri ve kullanma teknikleri her dönemin stil özelliklerine göre de farklılıklar göstererek gelişmiştir.

12.yy.da doğudan batıya TİMPANON* ve PSALTERİON** adında iki çalgı geldi. Bunlardan psalteriona 15.yy.da Venedikli usta Spinetti tarafından klavye ve mekanizma eklendi ve bu gelişmeden sonra bu çalgı "epinet" ile anılır oldu. Epinet, mekanizması aynı kalmakla beraber değişik teller ve bir klavye daha eklenerek geliştirildi. Yeni gibi görünen bu çalgıya da "klavsen" (Fr.Clevecin, İng.Harpsikord, Alm. Flügel, İta. Clavicembalo, Cembalo) adı verildi. Böylece daha gür sesin yanında ayrı ayrı klavye ile olsa da "piyano" ve "forte" çalış imkanı elde edilmiş oldu.Uzun süre eşlik çalgısı (sürekli bas) olarak kullanılan klavsen için 16.yy.dan sonra solistik parçalar bestelenmeye başlandı. 18.yy. sonlarına doğru, sesi büyük salonlar için yetersiz kalmaya başlayınca,

Romantik ve Çağdaş Dönem (ulusal ve evrensel) eserlerini çalma; Çalışılan eserlerdeki tempoların, eserlerin orijinaline yakın bir tempoda çalınabilmesi için gerekli çalışmalar, bu çalışmalar sırasında metronomla çalışma disiplini kazanma; Aksak ölçülerin tanıtımı ve küçük ölçekli ulusal parçaları çalma; gibi konular içermektedir.

Piyano tekniğinin öğelerinden biri olan pedal tekniği diğer temel tekniklerde olduğu gibi doğru kavranması ve uygulanması bakımından özen ve hassasiyet gerektirir. Pedalın verimli kullanılması, özellikle büyük formlarda, müzikal anlamın açığa çıkması açısından önemlidir. Başlangıçta piyano çalan birçok öğrenci için pedallar (pedal mekanizması), net biçimde kavranamayan aksamlardır. Piyano öğretmenleri pedalın aşırı kullanımını engellemek amacıyla uyarılarda bulunmakla birlikte; uyarım konunun ciddiyetini yansıtmakta yeterli olmayabilir. Çoğu öğrenci pedalları yerinde kullanmakta güçlük çeker.

Pedal düzeneği piyanodan çıkan seslerin kısa sürede sönmesini engelleyerek titreşimleri uzatır ve müziği kuruluştan kurtarır. Ancak piyanistin bütün bunları yerine getirebilmesi için pedalı ustaca, titizlikle kullanmayı öğrenmesi gerekir. Bazı kişilerin doğasında bulunan yerinde pedal kullanma yeteneği her bireyde olmayabilir (Ercan,2008).

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dallarında piyano eğitimi kapsamında pedal öğretim tekniğinin göz ardı edildiği düşünülmektedir. Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının bu konuda yeterli duyarlılığı göstermediği; öğrencilerin sahne etkinliklerinde, sınav salonlarında seslendirilen eserlerin pedal kullanımına yönelik bilgi ve beceri düzeyindeki eksikliklerden kaynaklanan güçlükler yaşadıkları dikkatleri çekmektedir.

Müzik öğretmeni adaylarının pedal kullanımına ilişkin karşılaştıkları sorunların belirlenmesi ve bunların giderilmesine ilişkin çözüm önerilerinin geliştirilmesi ile alana katkı sağlanması beklenmektedir.

Problem

Araştırmanın problem cümlesi “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Pedal Kullanma Bilgi Düzeyleri ve Pedal Kullanma Becerilerine Ait Algıları Nedir?” olarak belirlenmiştir.

Alt Problemler

1- Öğrencilerin;

- a) Mezun oldukları lise türüne göre pedal kullanma bilgileri ne düzeydedir?
- b) Öğrenim gördüğü sınıfa göre pedal kullanma bilgileri ne düzeydedir?
- c) Piyano dersi başarı durumlarına göre pedal kullanma bilgileri ne düzeydedir?
- d) Öğrenim gördüğü üniversiteye göre pedal kullanma bilgileri ne düzeydedir?

2- Öğrencilerin;

- a) Mezun oldukları lise türüne göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?
- b) Öğrenim gördüğü sınıfa göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?
- c) Piyano dersi başarı durumlarına göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?
- d) Öğrenim gördüğü üniversiteye göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırma, müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarında verilen zorunlu piyano eğitiminde öğrencilerin pedal kullanmadaki bilgi ve becerileri düzeylerini saptayarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Araştırma, öğrencilerin piyano eğitiminde çok önemli işlevleri olan pedal kullanımı konusunda gözlemlenmiş başlıca sorunların ve olası eksikliklerin saptanması ve sorunların çözümüne yönelik öneriler sunulması bakımından önemlidir.

Sınırlılıklar

Araştırma, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans I ile Lisans IV düzeyleri ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Tarihsel Süreçte Pedallar

Piyanonun en karakteristik aksamlarından olan pedal mekanizması Mozart zamanında klavyenin hemen altında dizlerle kontrol edilen bir yapıdaydı (Kentner, 1991:75). Çocuklar ve çok kısa bacaklı çalıcılar için sıkıntı yaratan bu sistemin İskoçyalı piyano yapımcısı John Broadwood tarafından 1783'te yapıldığı bilinmektedir. Günümüz piyanolarında kontrolü ayakla sağlanan pedalların; demir çubuklarla gövdeye ulaşarak, iç mekanizmaya hareket veren daha ergonomik bir tasarımı bulunmaktadır.

Şekil 2. Dizlikli Pedal Mekanizması

Pedal düzeneği piyanodan çıkan seslerin kısa sürede sönmesini engelleyerek titreşimleri uzatır ve müziği kuruluktan kurtarır. Bir şan sanatçısı uygun bir nefes desteğiyle sesini nasıl uzun süre koruyorsa piyano çalan kişi de pedal yardımıyla çaldığı yapıta daha değişik renkler, daha güzel tınılar ses zenginliği katabilir. Ancak piyanistin bütün bunları yerine getirebilmesi için pedalı ustaca, titizlikle kullanmayı öğrenmesi gerekir. Pedalı doğru ve artistik kullanma sanatı ancak eğitimle kazanılır. Bazı kişilerin doğasında bulunan yerinde pedal kullanma yeteneği her bireyde olmayabilir (Ercan,2008,s75).

Bach'ın klavye müziğinde pedal konusu ateşli tartışmalara sahne olmuştur. Görüşlerden biri piyanoda klavsen etkisi yaratmak için pedalsız bir çalışma destekliyorken, diğeri Bach'ın fikrinden (çalgıların sınırlarını sonuna kadar kullanmayı desteklemekteydi) hareketle eserlerinde pedal kullanmanın gerekliliğini savunuyordu. Bach'ın sahip olduğu sekiz klavsenden sadece biri pedallıydı. O dönemde piyano yaygın olarak kullanılmıyor ve eserler klavsen için tasarlanıyordu. Klavsen yapısı gereği yankılı bir tona sahip olduğundan pedal göz ardı edilmekteydi.

Pedal, piyanodan çıkan sesin sönmesine engel olan, tınlama süresini uzatan ve onu kuruluştan uzaklaştıran bir araçtır. Piyanoda çalınan bir eser ancak pedal yardımıyla elde edilebilen daha farklı renk ve tınlarla zenginleştirilebilir ve etkili bir biçimde yorumlanabilir. Anton Rubinstein, pedalı piyanonun ruhu olarak tanımlar. Pedal kullanmadan bir esere bestecinin yansıtmak istediği ruh ve karakteri vermek veya piyanoda şarkı söyler gibi bir çalışma biçimi elde etmek neredeyse imkânsız gibidir. Ayrıca sağlam bir tuşe geliştirilmesinde de pedalin katkısı vardır (Çimen,2001,s27).

Glenn Gould'un tanınmaya başlamasıyla diğeri yorumcular da pedal kullanmaya başlamışlardır (Bolla,2006). Bu mini uzlaşım sonucu günümüzde Bach çalarken sınırlı da olsa pedal kullanımı kabul görmüştür. Gould'un Goldberg Çeşitlemelerini çaldığı 1981 tarihli görüntü kaydında bazı çeşitlemelerde sağ ayağının pedaldan uzakta olduğu ve hiç pedal kullanmadığı görülse de; eser boyunca yarım saniyeyi aşmayan sürelerle birçok kez pedal kullanmıştır. Bu anlık pedalların dinleyici tarafından anlaşılması oldukça güçtür. Pedalin bu özgün kullanımı bilinçaltından kaynaklandığı izlenimi verse de bu tarz dahiyane uygulamalar aslında bilinçli tasarım ve yüksek konsantrasyon ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Mozart zaman zaman eserlerinde pedal işaretlerine yer verse de bunlar rutin kullanıma (senkop pedal) yönelik önerilerden ibarettir. Öte yandan bulgular gösteriyor ki; Beethoven armonik değişimleri görmezden gelerek sesleri kasten çarpıştırmış ve yeni etkiler yaratmayı başarmış ilk bestecidir. Op. 53 'Waldstein' Sonat'ın rondo bölümünün açılışı ve Op.31 Re minör Sonat No.2 burada örnek kompozisyonlar olarak gösterilebilir (Kentner,1991). Tartışmalarda, böyle tuhaf işaretlemelerin bestecinin sağırlığından kaynaklandığı öne sürülse de onun hedeflediği etki açıktır. Öte yandan Beethoven Sonatlarında, Gould pedalı idareli kullanırken; Horowitz'in de bu konuda çağına göre tutumlu davrandığı söylenebilir.

Sonraki kuşak yorumculardan Ashkenazi ve Pollini bu konudaki cimrilikleriyle dikkat çeker.

Pedalın ne şekilde kullanılacağı bestecisine ve eserin armonik yapısına göre değişir. Örneğin hafif armonik yapıya sahip yapıtlarda (çoğunlukla Schubert eserlerinde) bir armoni boyunca devamlı olarak pedal değiştirebiliriz. Ancak, Zengin ve dolu veya sakin ve donuk armonik yapıtlarda ise (çoğunlukla Brhams ve Debussy) devamlı pedal değiştirmek gerekmeyebilir (Ercan, 2008,s87).

Bunun yanı sıra çok az sayıda besteci (örneğin Liszt, Chopin, Schumann, Brhams gibi) eserlerinde kesin pedal işaretlerini vermişlerdir. Fakat bunların çok dikkatlice yapıldığı söylenemez. Diğer taraftan Haydn, Mozart, ve Clementi'nin bazı sonatları pedalsız çalınabilir. Ancak bunlar pedal kullanarak seslendirildiğinde de müzikal anlatım açısından çok iyi etki bırakırlar (Ercan,2008,89).

Chopin diğer bestecilere kıyasla pedal işaretlemeleri üzerinde daha dikkatli davranmış, ancak düşüncelerini sadece kolay algılanabilen pasajlar için belirtmiştir. Onun pedal yönlendirmelerinin yanında boşluklar vardır. Bu durumda pedal kullanımı çoğu kez piyanistin artistik anlayışına kalmaktadır. Bu fikir; sade ve net görülebilen armonik bileşimlerdeki pedalların kolay algılanmasına karşın; kimi yapıtlarda, bu konuda saptama yapılmasının oldukça zor olmasından ileri gelir. Bu nedenle; özellikle Romantik ve Çağdaş Dönem eserlerde pedal kararları almanın titizlik gerektirdiği, sürecin yorum açısından oldukça kritik olduğu söylenebilir.

Çalgıların mekanik yapılarındaki işleyiş çalgı yapım, bakım, onarım alanı kapsamında olmakla birlikte, pratik çalıcı açısından aksamaların tanınması da yorumda önemli fark yaratacaktır. Bach, yaşadığı dönemde piyanofortenin gelişimi sürecinde ayrıntılı eleştiri raporları hazırlayarak, çalgı yapımcılarını yönlendirmiştir (Büke,2005). Benzer biçimde Beethoven, Chopin ve Liszt'in de pedal sisteminin gelişimine katkıları bilinmektedir.

Modern piyanoda pedal kullanırken ayak ve bacakların aşağıdaki şekilde (Şekil-3) görüldüğü gibi konumlandırılmasının denge ve kontrol açısından uygun olduğu kabul görür.

Şekil 3. (pedal kullanımında) Bacak Dengesi

Şekil 3'te görüldüğü üzere Sağ bacak sağ pedala yakın tutulurken sol pedal kullanılmıyorsa, sol ayağın tabanını yere değdirmeden, geride, taburenin ayağına yakın bir yerde tutulması gerekir. Şayet sol pedal kullanılacak ise sol ayağın sol pedalin yanında tutulması gereklidir (Şen,2009). Pedala basarken topuk yere dayanmalıdır (Bastein,1988).

Piyanoda pedal kullanma bir sanattır. Doğru pedal kullanma, piyano ve pedal mekanizmalarını tanımayı, hassas bir kulağa ve temel armoni, dönem, stil bilgilerine sahip olmayı ve el, ayak ile bunu yöneten merkez arasındaki eşgüdümlü bir koordinasyonu gerektirir (Ertem,2006).

Enoch'a (1987,s13)'e göre de, pedal öğretimine başlarken öğrenciye pedal mekanizması tanıtılmalıdır. Her 2 pedalin de çalışmalarına nasıl renk katabileceğini göstermek önemlidir. Pedalların rastgele değil, nerede, nasıl kullanılacağı anlatılmalıdır. Bunun için, pedal basılıken bir gam çalmalı ve seslerin uyumsuzluğu dinletilmelidir. Bu noktada, öğrenci armoninin kurallarını anlamaya başlar başlamaz, bazı seslerin birleşiminin diğerlerinden neden daha sert veya uyumsuz olduğunu ve bu uyumsuzluğun doğru pedal kullanmayla nasıl giderileceğini anlayacaktır. Öğrenci pedal kullanma hareketini kolayca yapabildiğinde senkop "legato" pedal öğretimine geçilebilir. Öğrenci tek bir nota bastıktan sonra pedala basmalı ve tuştan parmağını kaldırmamalıdır. Böylece, öğrencinin sesin devamlılığını dinlemesi sağlanır. Bu egzersiz ses kolayca pedalla tutuluncaya kadar

tekrarlanmalıdır. Sonraki adım ise öğrenciye ritmik pedalı öğretmektir. Öğrenciye hem ayak hem de kulak ile iyi pedal kullanmayı oluşturmak için zaman tanınmalıdır. Bu aşamada, “kulak” önemli rol oynamaktadır. Pedal egzersizleri için basit akor dizileri, yavaş tempolu parçalar ver koraller önerilir.

Pedal kullanma üst düzeyde algılama ve hassas işitme becerisine sahip olmayı gerektirir. Doğru kullanıldığında, piyaniste eserleri yorumlamada sayısız olanaklar sağlar. Doğru pedal kullanmak için, pedal mekanizması ve türlerini tanımak, kullanma tekniklerini bilmek ve bu tekniklerin her birini doğru yerlerde, doğru biçimde uygulamak gerekir. Temiz pedal, piyanistin hijyenidir.

Modern Piyanoda Pedallar

Pedalların Adlanmaları

Sol Pedal : *ing.* soft pedal, *fr.* Sourdine, *it.* una corda, *tr.* hafif pedal, susturucu, nüans.

Orta Pedal : *ing.* organ point (Banowetz,90,1985), *it.* Sostenuto, *tr.* tonal, gece, surdin.

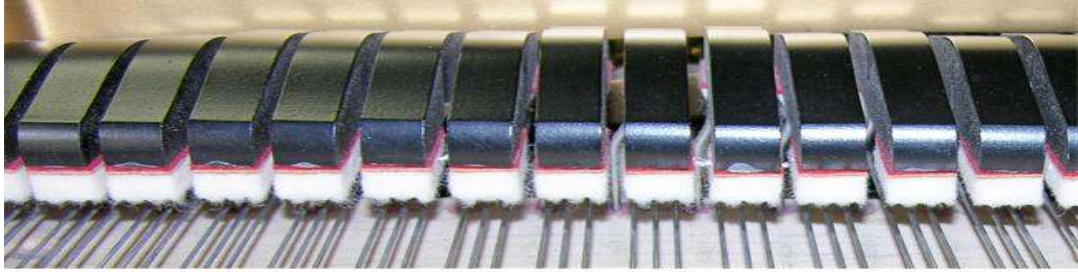
Sağ Pedal : *ing.* damper, *fr.* forte, loud, sustain, sustaining, *tr.* uzatma, kuvvetli, yankı.

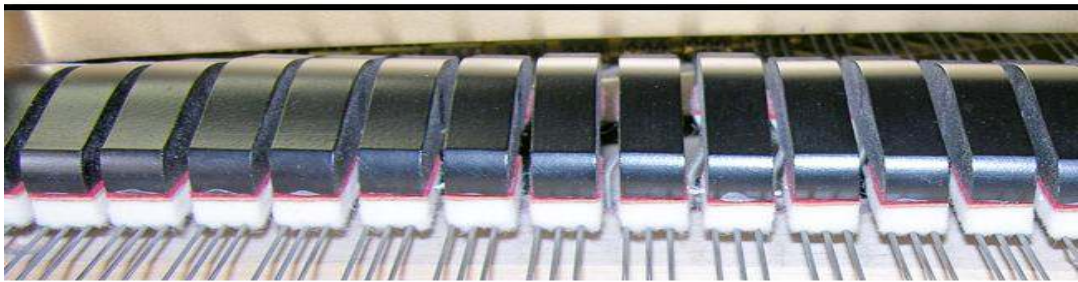
Şekil 4. Pedalların Adları

Sustaining (damper) Pedal:

Basıldığında telleri tutan keçelerin ayrılmasının sağlayarak telleri serbest bırakan bu pedal, piyanistin ses üzerinde;

**Sağ pedal basılı konumda
susturucular tellerden ayrılmış durumda**

**Sağ pedal basılı değilken
susturucular tellere yapışık durumda**

Şekil 5. Sağ Pedal Mekanizması

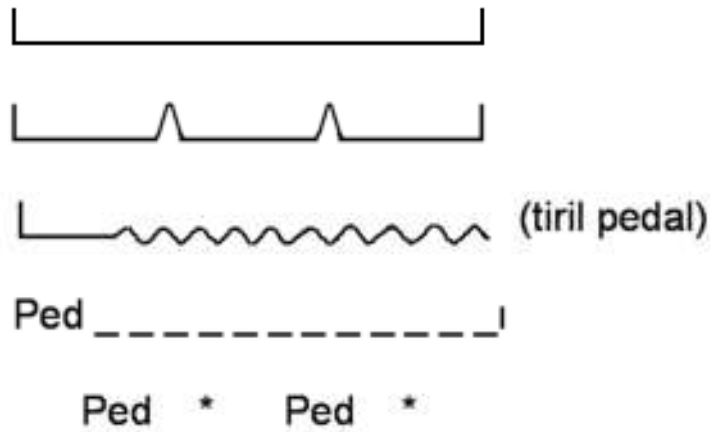
Basıldığında telleri tutan keçelerin ayrılmasının sağlayarak telleri serbest bırakan bu pedal, piyanistin ses üzerinde;

- Sesleri dolgunlaştırma ve uzatma,
- Tınlamaya devam etmesi istenilen notaların sayısını artırma,
- El ile bağlanması olanaksız olan sesleri bağlama,
- Armonik seslerin de esas sesle birlikte titreşmesini sağladığından, o sesin rengini parlaklaştırma, Örneğin; pedal basılı konumdayken Büyük Oktav “Do” çalındığında sırasıyla “ do, sol, do1, mi1, sol1, sib1, do 2, re 2, mi2 ” sesleri rezonansa gelir. Böylece “Do” sesi dolgunlaşır (Kentner,2005).
- Arpejlerdeki boşlukları doldurma,
- Boş sesleri uzatarak armoniyi tamamlama (sustain pedal, tellerin yapısı nedeniyle bas sesler üzerinde daha etkilidir. Bu nedenle Piyanoda g⁴ten itibaren susturucuya gerek görülmemiştir. Ayrıca baslara yönelik pedal kullanımı armoniyi belirleyici pozisyonları bakımından da önem taşır.
- Ritim duygusunu canlandırma,

- Çalınan cümledeki sesleri yuvarlaklaştırma, renk zenginliği, ışık – gölge oyunları verebilme olanakları sağlama gibi birçok etki yaratmasına yardımcı olur.
Sustaining pedal gerçekte sesi arttırmaz. Bu bakımdan forte ve *loud* isimleri sağ pedal için tam olarak örtüşmez.

Sağ pedal, yukarıda anlatılanlar dışında, tam, yarım, çeyrek gibi farklı derinliklerde basılarak veya pedalı sürekli dalgalandırarak (tril pedal) farklı renkte tınlar elde etmek için de kullanılır (Çimen,2001).

Sağ pedalın yazımı Şekil 6'da görüldüğü gibi karşımıza çıkar.

Şekil 6. Sağ Pedal Sembolleri

Pedalın üç türlü basış şekli ve üç türlü basış zamanı vardır. Bunlar tam pedal, yarım pedal, çeyrek pedal ve notadan önce, notadan sonra, notayla birlikte basış biçimleridir. İleri pedal uygulamaları bölümünde bu konuda ayrıntıya yer verilecektir.

Soft ve Sostenuto Pedallar

Una Corda (soft) Pedal

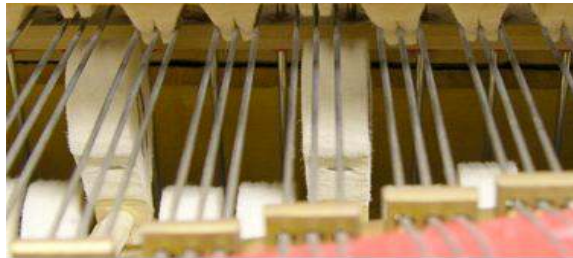
Bir zamanlar amerikan piyano yapımcıları, ciddi müzik adamlarıyla ortaklaşa çalışarak pedal mekanizmaları üzerinde bir takım denemeler yaptılar. Çeşitli enstrümanlara has (vurmalılar, ziller vb) etkileri piyanoya aktarmak için geliştirdikleri bu düzenekler ne yazık ki denemeden öte gidememiştir. Nitekim bu denemeler unutulmuş, çok daha ciddi olan soft/una corda pedal ve sostenuto pedal 1862'de Claude Montal tarafından icat edilmiş, -Messrs. Steinway & sons tarafından geliştirilmiştir- Steinway'in patentinin süresi dolduğundan günümüz modern piyanolarında şirketlerin çoğunluğu tarafından standart olarak yapılmaktadır. Yapım aşamasındaki süreçte enstrümandan enstrümana birçok değişik etki açığa çıkmış,

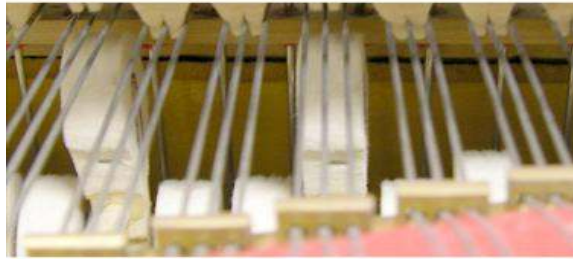
fakat sonuç olarak çalıcıların düzenlemeleri ve alışkanlıkları gelişmeleri yönlendirmiştir.

Una corda ve Soft isimlerinin mekanikte gerçekleşen etki düşünüldüğünde yanlış birer adlandırma olduğu söylenebilir. Çünkü değişken mekanizma tokmalarda üç tel yerine iki tele vurmaya sağlar, ton daha soft olmaz sadece biraz matlaşır bazı enstrümanlarda hafifçe nazallaşır. Yani, basıldığında tokmalar ve klavye sağa doğru kayar. Bunun sonucu olarak aktif tel sayısı azalmış, volüm düşmüş ve seste bir parça matlaşma gibi farklar açığa çıkmış olur. Genellikle sağ pedalla birlikte kullanılan bu pedal, tekrar eden cümlelerde yankı etkisi verirken; fortissimo ardından aniden pianissimo çalma olanağı da sağlar. Tekste Una corda /u.c (bas), Tre corda (kaldır) biçiminde ifade edilir.

Konsol piyanolarda pedala basıldığında tokmaların belli ölçüde tellere yaklaşmasıyla kaybettikleri ivmeye bağlı olarak söz konusu nüans elde edilir. Ancak her zaman hafif sesler üretirken bu pedala basırmak doğru olmayacağından; çalıcı, bu mekanizmayı kullanmadan da nüans yapabilme konusunda kendini geliştirmeyi hedeflemelidir.

**Sol pedal basıkı konumdayken
çekiçler iki tele temas eder.**

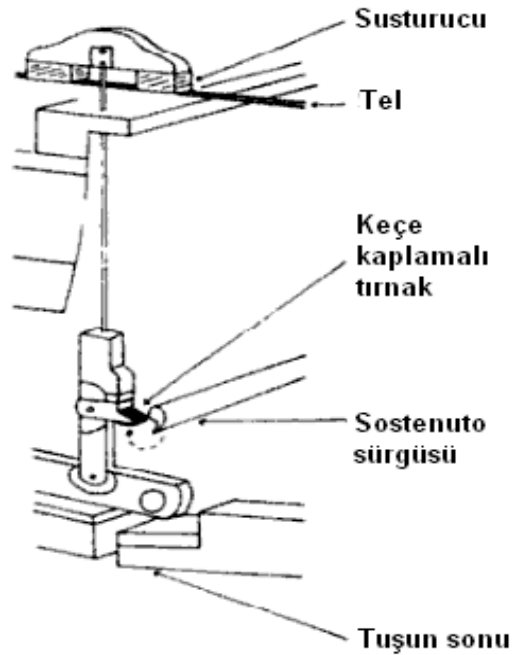
**Sol pedal basılı değilken
çekiçler üç tele temas eder.**

Şekil 7. Sol Pedal Mekanizması

Sostenuto (tonal) Pedal

Albert Steinway tarafından 1874 yılında icat edilmiştir (www.piano-lessons.net). Modern konser piyanolarında daha çok çağdaş bir anlatım aracı olarak, çağdaş bestecilerin yapıtlarında karşılaşılan bu pedal; org edebiyatına has bas karakterlerinin kullanıldığı (Busoni'nin Bach uyarlamaları gibi) eserlerin icrasını olası kılar (Kentner,1995). Eserler yeniden transkripsiyonlanarak piyanoyu orkestral bir hacme ulaştırabilmek mümkündür. Sustain pedaldan ayrı olarak bu pedal ancak tamamiyle basıldığında etkilidir, yarım ve çeyrek basışlardan etkilenmez.

Orta pedal basılan tuşun susturucusunu devre dışı bırakmak için susturucuya uzanan çita üzerindeki tırnaklı kısma sürgüleme yaparak çalışır. Una corda sestem önce basılırken, tonal pedal daima sestem sonra basılır. Temel mantık olarak belirlenen sesin armoniyi sürekli olarak desteklemesi amacı güdülmüş, bu nedenle tonal pedal olarak adlandırılmıştır. Tekste karşımıza T.S.p _ _ _ _ olarak çıkar. Pedalın sol ayakla idaresi tercih edilmelidir. Damper pedaldan farklı olarak istenilen sesin devamlılığı sağlanırken, diğer teller pedaldan etkilenmez.

Şekil 8. Orta Pedal Mekanizması (Banowetz, 91).

Gece (surdin) Pedalı

Konsol tipi ev piyanolarında gece çalışmalarının çevreye vereceği rahatsızlığın önüne geçmek amacıyla yapılmıştır. Pedal basılarak sol kısımdaki yive yerleştirilir. Böylelikle ayak üzerinden kaldırılrsa dahi, pedalın fonksiyonu devam edecek; telleri perdeleyen keçe sesi büyük ölçüde engelleyecektir.

Şekil 9. Orta Pedal Mekanizması

Farklı piyanoların, bakım, kalite gibi değişkenlere bağlı olarak farklı tuşe hissi verdiği bilinmektedir. Bunun gibi pedal mekaniğinin de, düşüklük, gevşeklik, sertlik vb. sorunlar yaratabilir. Bu durumda çalıcı pedalın arkasındaki mandaldan kolaylıkla ideal bir ayar elde edebilir.

Pedal Uygulamaları

Zamanlama

Pedalın üç türlü basım biçimi olduğuna değinmiştik. Bunlar; sesle birlikte (eşzamanlı pedal), sestem sonra (senkop pedal), sestem önce (erken pedal) şeklinde ifade edilebilir.

Çoğu piyanist sestem önce pedal basmanın, henüz eserin ilk notasında kazandırdığı armonik dolgunluğu psikolojik bir destek olarak görür (Sol Majör piyano konçertosundaki Sol akoru). Bu durumun doğurduğu pozitif sonuçlar açıktır. Pedalın notadan ne kadar önce basıldığıysa önemsizdir, çünkü keçelerin kalkış zamanı sesi etkilememektedir.

Senkop pedalda ise dakiklik son derece önemlidir. Pedal temizlemede refleksif olunmalıdır; aksi takdirde sesler üst üste binecek ve alakasız armonilerin karışmasına neden olacaktır. Dar mekânlarda bu tür hatalar gözden kaçsa da, konser salonlarının akustik ortamında belirginleşir. Pedalın seri yinelenmesini gerektiren pasajların piyanist üzerinde; pedal değiştirirken hareket mesafesinde daraltma, yeterince pedal değiştirememeye gibi etkileri olabilir. Sonuçta hatalar melodik çizginin kaybolduğu, kimi zaman hoşgörü sınırlarının zorlandığı bir yoruma mal olur.

Önce nota sonra pedal kuralı, en geçerli kullanım şeklidir. Eşzamanlı pedal basma (nota ile birlikte) istisna olarak kabul edilir. Ancak *basın* çarpma biçiminde bağlandığı bir akorda aynı anda pedal basmak geleneği bir istisna olamaz. Burada piyanist notayla birlikte pedala basmalıdır; aksi halde, hızla terk etmiş olduğu *basın* sürekliliği sağlanamayabilir ve *basın* kesilmesi, akorun kel kalmasıyla sonuçlanır. Üstelik bu tür olumsuzluklar yalnız amatör çalıcılarca yaşanmaz.

Pedalın notayla birlikte basıldığı diğer bir çeşidiyse, çok kısa ama canlı sesler üretmek gereken pasajlarda karşımıza çıkar. Örnek Liszt Vallee d' Obermann. Burada sesin uzunluğunu pedal belirler. Parmakların klavyeden ayrılma zamanı seste herhangi bir etki yaratmazken, pedalın anlık gecikmeleri tınıya biçim verecektir.

Vibrato (tril) Pedal

Günümüz piyanistleri tarafından sıklıkla başvurulan bu tip pedal kullanımı tiril (tremolo) pedal olarak ta ifade edilir. Amaç hızlı pasajları kuruluktan kurtarıırken aynı zamanda kirliliği de önlemektir. İşlem, topuk zeminden kaldırılarak bacağın tümüyle yapılır. Tril pedal genellikle kişisel tercihlere göre kullanılmaktadır. Öyle ki salon akustiği gibi günlük nedenler de bu kararların alınmasında etkin olabilmektedir.

BÖLÜM III

Yöntem

Araştırma alan yazına dayalı betimsel bir çalışmadır.

Çalışma Gurubu

Araştırmanın çalışma gurubunu; Gazi, Dokuz Eylül, Mehmet Akif Ersoy, Gaziosmanpaşa üniversitelerinin Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencilerinden 154 katılımcı oluşturmaktadır. Bu bölümde öğrencilerin mezun oldukları lise, öğrenim gördükleri üniversite ve sınıfları, piyano eğitimindeki genel başarı durumları gibi bağımsız değişkenlere göre dağılımları yer almaktadır.

Tablo 1.

Katılımcı Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Dağılımları

Üniversiteler	F	%
Gazi Üniversitesi	40	26
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	40	26
Dokuz Eylül Üniversitesi	34	22
Gazi Osmanpaşa Üniversitesi	40	26
Toplam	154	100

Tablo 1, katılımcı öğrencilerin üniversite değişkenine göre frekans ve yüzdelerini göstermektedir. Araştırmaya Gazi Üniversitesinden 40, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinden 40, Dokuz Eylül Üniversitesinden 34, Gaziosmanpaşa Üniversitesinden 40 öğrenci katılmıştır. Yüzdeler oranlarına bakıldığında; katılımcı öğrencilerin % 26'sının Gazi, % 26'sının Mehmet Akif Ersoy, % 22'sinin Dokuz Eylül ve yine % 26'sının Gaziosmanpaşa Üniversitesinden olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre araştırmaya katılan öğrencilerin sayısal dağılımlarında denge olduğu söylenebilir.

Tablo 2.

Katılımcı Öğrencilerin Mezun Olduğu Liseye Göre Dağılımları

Mezun Olduğu Lise Türü	F	%
AGSL	123	79.9
DİĞER	31	20.1

Tablo 2, katılımcı öğrencilerin mezun olduğu lise değişkenine göre frekans ve yüzdeleri göstermektedir. Araştırmaya Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinden 123, diğer liselerden 31 öğrenci katılmıştır. Yüzdeler oranlarına bakıldığında; katılımcı öğrencilerin % 80'inin AGSL, % 20'sinin Diğer liselerden mezun olduğu görülmektedir. Sonuçlara göre katılımcı öğrenciler büyük ölçüde AGSL mezunudur.

Tablo 3.

Katılımcı Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Dağılımları

Sınıf	N	%
Lisans Bir	77	50
Lisans Dört	77	50
Toplam	154	100

Tablo 3, katılımcı öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre dağılımlarını göstermektedir. Araştırmaya lisans birinci sınıf düzeyinde 77, dördüncü sınıf düzeyinde ise yine 77 öğrenci katılmıştır. Birinci sınıf ve dördüncü sınıf katılımcı sayılarının birbirine eşit olduğu görülmektedir.

Tablo 4.

Katılımcı Öğrencilerin Piyano Dersi Notlarına Göre Dağılımları

Piyano Ders Notu Harf Karşılığı	F	%
AA-DD (100-60)	144	94
FD-DZ (59-0)	10	6

Tablo 4, katılımcı öğrencilerin piyano dersinden aldıkları harf puanlarının dağılımını göstermektedir. Araştırmaya katılan 144 öğrenci (.94) AA-DD ve 10 öğrenci (.6) FD-

DZ not aralığındadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin notlara göre dağılımlarına bakıldığında % 6'sını oluşturan 10 öğrencinin DD'nin taban karşılığı olan 60 barajının altında kaldığı, dolayısıyla başarısız olduğu ortaya çıkmıştır. Kalan % 94'ünün (144 öğrenci) 60 ve üzeri not aldığı dolayısıyla başarılı olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan “Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Pedallarına İlişkin Bilgi Düzeyleri İle Pedal Kullanma Becerilerine Ait Algılarının Değerlendirilmesi” başlıklı anketin katılımcılara uygulanması ile elde edilmiştir. Anket hazırlama aşamasında uzman görüşlerine başvurulmuştur. Anket formu üç ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların üniversiteleri, mezun oldukları lise türü (AGSL veya diğer), sınıfları (lisans bir ve dördüncü sınıf olmak üzere), piyano dersindeki genel başarı durumlarını tespit etmek için kısa bir kişisel bilgi formuna yer verilmiştir. İkinci bölümde öğrencinin sol, orta ve sağ pedal sembol ve terim bilgisini ölçmeye dönük 19 madde, üçüncü bölümde ise öğrencilerin piyano pedallarını kullanma beceri algılarını ölçmeye dönük 16 madde yer almaktadır. Bağımsız değişkenlerden piyano dersi başarı durumları için öğrenciler başarılı ve başarısız olmak üzere ikiye ayrılmış; not aralığı 60-100 olan öğrenciler başarılı, 0-59 aralığındakiler başarısız olarak değerlendirilmiştir. Anket güvenilirliği Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı ile hesaplanmış ve .83 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 15 paket programı kullanılmış olup, betimsel istatistiklerden (yüzde, frekans) yararlanılmıştır.

BÖLÜM IV

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmada yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Betimsel veri sonuçlarından sonra, anketin birinci bölümünde bulunan ilk dokuz soruda öğrencilerin sol, orta ve sağ pedallara ilişkin, terim ve sembolleri tanıma durumları; takip eden on soruda, öğrencilerin pedalların mekanik işleyişi ile ses üzerindeki temel etkilerini tanıma durumları frekans ve yüzde olarak verilmiştir. Ardından, "Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eserlerinde Pedal Kullanma Bilgi Becerilerinin Değerlendirilmesi" anketinin diğer bölümünde, 5'li Likert biçiminde tasarlanmış 20-35. önermelere verilen yanıtların istatistiksel analizi yapılmış; öğrencilerin beceri algılarına ilişkin olumlu olumsuz kazanımları madde bazında gruplandırılmıştır.

Tablo 5.

Öğrencilerin Sağ Pedala Yönelik Bilgi Düzeylerine Göre Dağılımları

Sağ Pedal	f	%
Doğru	72	46,7
Yanlış	20	13
Bilmiyor	62	40,3
Toplam	154	100

Tablo 5, öğrencilerin sağ pedala yönelik bilgi sorularına verdikleri cevapların dağılımını göstermektedir. Tabloya göre; sağ pedalin isimlerini, işlevini ve yazım şeklini öğrencilerin 72 'si (.47) doğru bilmekte, 20'si (.13) yanlış bilmektedir. Öğrencilerin 62'sinin ise (.40) konu ile ilgili fikri bulunmamaktadır. Bu sonuç doğrultusunda, öğrencilerin sağ pedalla ilgili bilgi düzeyinin .47 oranında doğru olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin .40'ının sağ pedala ilişkin fikrinin olmaması dikkat çekicidir.

Tablo 6.

Öğrencilerin Orta Pedala Yönelik Bilgi Düzeylerine Göre Dağılımları

Orta Pedal	f	%
Doğru	18	11,6
Yanlış	52	33,8
Bilmiyor	84	54,6
Toplam	154	100

Tablo 6, öğrencilerin orta pedala yönelik bilgi sorularına verdikleri cevapların dağılımını göstermektedir. Tabloya göre, orta pedalın isimlerini, işlevini ve yazım şeklini öğrencilerin 18'i (.12) doğru bilmekte, 52'si (.34) yanlış bilmektedir. Öğrencilerin 84'ünün (.55) ise konu ile ilgili fikri bulunmamaktadır. Bulgulara göre, öğrencilerin .55'i orta pedalın isimleri, işlevleri ve yazım şekliyle ilgili fikri yoktur, kalan öğrencilerin .34'ü orta pedal ile ilgili yanlış bilgilere sahiptirler ve .12'lik kısım ise orta pedal ile ilgili doğru bilgilere sahiptirler.

Tablo 7.

Öğrencilerin Sol Pedala Yönelik Bilgi Düzeylerine Göre Dağılımları

Sol Pedal	f	%
Doğru	32	24
Yanlış	50	32,4
Bilmiyor	66	43,6
Toplam	154	100

Tablo 7, öğrencilerin sol pedala yönelik bilgi sorularına verdikleri cevapların dağılımını göstermektedir. Tabloya göre, orta pedalın isimlerini, işlevini ve yazım şeklini öğrencilerin 32'si (.24), doğru bilmekte, 50'si (.32) yanlış bilmektedir. Öğrencilerin 66'sının (.44) konu ile ilgili hiçbir fikri yoktur, Bulgulara göre, öğrencilerin .44'ü sol pedalın isimleri, işlevleri ve yazım şekliyle ilgili fikri yoktur, kalan öğrencilerin .32'si sol pedal ile ilgili yanlış bilgilere sahiptirler ve .24'lük kısım ise sol pedal ile ilgili doğru bilgilere sahiptirler.

Tablo 8.

Öğrencilerin Pedal Kullanma Becerilerine İlişkin Algılarına Göre Dağılımları

	Tamamen Katılıyorum		Büyük Ölçüde Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	F	%	f	%
Pedalları etkili kullanabiliyorum.	13	8,4	31	20,1	44	28,6	36	23,4	30	19,5
Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığım var.	7	4,5	15	9,7	25	16,2	34	22,1	73	47,4
Sağ pedalı kullanırken sesler karışıyor.	6	3,9	12	7,8	38	24,7	47	30,5	51	33,1
Pedal kullanmadan legato yapamıyorum.	3	1,9	9	5,8	29	18,8	36	23,4	77	50,0
Pedal kullanırken ritmi koruyamıyorum.	10	6,5	8	5,2	37	24	30	19,5	69	44,8
Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozulur.	10	6,5	11	7,1	27	17,5	37	24,0	69	44,8
Pedalı sıklıkla üst tablaya çarptırıyorum.	4	2,6	14	9,1	32	20,8	40	26,0	64	41,6
Süslemelerde sağ pedalı kullanırım.	16	10,4	18	11,7	40	26,0	36	23,4	44	28,6
Sağ pedalı akor değişikliklerine dikkat ederek kullanırım.	30	19,5	31	20,1	30	19,5	29	18,8	34	22,1
Tutan seslerde sessiz geçiş yerine sağ pedal kullanırım	11	7,1	18	11,7	45	29,2	30	19,5	50	32,5

Notada belirtilen pedal işaretlerine uyarım.	27	17,5	31	20,1	31	20,1	40	26,0	25	16,2
Dönem stil özelliklerine uygun şekilde pedal kullanabiliyorum.	15	9,7	19	12,3	50	32,5	32	20,8	38	24,7
Kendi müzikal duyumuma göre pedal kullanabiliyorum.	23	14,9	28	18,2	41	26,6	33	21,4	29	18,8
Nerede pedal kullanmam gerektiğine karar veremiyorum.	9	5,8	14	9,1	49	31,8	35	22,7	47	30,5
Pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ederim	24	15,6	20	13,0	38	24,7	24	15,6	48	31,2
Sol pedalı hiç kullanmadım.	45	29,2	17	11,0	28	18,2	22	14,3	42	27,3

Tablo 8, öğrencilerin sağ pedalı kullanma becerilerini ölçmeye yönelik sorulara verdikleri cevapların dağılımını göstermektedir. Tabloya göre, 88'i (.57) pedalları etkili kullanabildiği, 66'sı (.43) ise etkili kullanamadığı görüşündedirler. Öğrencilerin .38'i sağ pedalı amacının dışında ve yanlış kullandıklarını, .62'si ise buna katılmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin 91'i (.59) sağ pedalı, akor değişikliklerine dikkat ederek kullandıklarını, 63'ü (.41) ise buna dikkat etmediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin 89'ü (.58) notada belirtilen pedal işaretlerini dikkate aldıklarını, 65'i (.42) ise dikkate almadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin 82'si (.53) pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ettiklerini, 72'si (.47) ise dikkat etmediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin 90'ı (.58) sol pedalı hiç kullanmadıklarını, 64'ü 8 (.42) ise sol pedalı daha önce kullandıklarını belirtmişlerdir. Bulgulara göre öğrencilerin çoğunluğu pedalları amacına uygun, doğru ve etkili kullanabilmektedirler. Öğrencilerin .40'ı sol pedalı daha önce hiç kullanmamışlardır. Katılımcı öğrencilerin pedal kullanma beceri düzeyleri ile ilgili kendi görüşlerinin çoğunlukla olumlu olduğu ancak spesifik durumlarda bu oranın düştüğü görülmektedir.

Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

a) Öğrencileri mezun oldukları lise türüne göre pedal kullanma bilgileri ne düzeydedir?

Tablo 9.

Öğrencilerin Mezun Olduğu Lise Türüne Göre Pedal Kullanma Bilgi Düzeylerinin Dağılımı

	DOĞRU		YANLIŞ		BİLMİYOR		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
AGSL	77	62,6	12	9,75	34	27,65	123	100
DİĞER	11	35,5	2	6,4	18	58,1	31	100

Tablo 10, öğrencilerin mezun olduğu lise türüne göre pedal kullanma bilgi düzeylerini dağılımını göstermektedir. Tabloya göre, pedal kullanma bilgilerine yönelik soruları AGSL mezunlarının .63'ü, diğer lise mezunlarının ise .36'sı doğru cevap; AGSL mezunlarının .10'u, diğer lise mezunlarının ise .6'sı yanlış cevap vermişlerdir. AGSL mezunlarının .28'inin, diğer lise mezunlarının ise .58'inin konuyla ilgili fikrinin bulunmadığı görülmektedir. Bulgulardan hareketle AGSL mezunu öğrencilerin pedallara yönelik bilgi düzeylerinin diğer lise mezunlarına oranla daha iyi olduğu saptanmıştır.

b) Öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfa göre pedal kullanma bilgileri ne düzeydedir?

Tablo 10.

Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Pedal Kullanma Bilgi Düzeylerinin Dağılımı

	DOĞRU		YANLIŞ		BİLMİYOR		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1. SINIF	23	29,8	12	15,6	42	54,6	77	100
4. SINIF	19	24,7	11	14,2	47	61,1	77	100

Tablo 11'e göre; pedalların isimlerini, işlevlerini ve yazım şekillerini 1. Sınıf öğrencilerin 23'ü (.30), 4. Sınıf öğrencilerin 19'u (.25) doğru, 1. Sınıf öğrencilerin 12'si (.16), 4. Sınıf öğrencilerin 11'i (.14) yanlış bilmektedir. 1. Sınıf öğrencilerin

42'sinin (.55), 4. Sınıf öğrencilerin 47'sinin (.61) konuyla ilgili fikirlerinin olmadığı görülmektedir.

c) Piyano dersi başarı durumlarına göre pedal kullanma bilgileri ne düzeydedir?

Tablo 11.

Öğrencilerin Piyano Dersi Başarı Durumlarına Göre Pedal Kullanma Bilgi Düzeyleri Arasındaki İlişki

	DOĞRU		YANLIŞ		BİLMİYOR		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
100-60 (AA-DD)	74	48,4	37	33,5	23	18,1	154	100
59-01 (FD-DZ)	2	20	4	40	5	50	10	100

Tablo 12, öğrencilerin piyano dersi genel başarı durumlarına göre pedal kullanma bilgi düzeylerinin dağılımını göstermektedir. Tabloya göre, pedal kullanma bilgilerine yönelik soruları piyano dersi notu 60-100 arası olan öğrencilerin .48'si doğru, .33,5'si yanlış; devamsız ve not başarısı 01-59 arasındaki öğrencilerin ise .20'si doğru, .50'si yanlış yanıtlamışlardır. Ders notu 60-100 arası olan öğrencilerin .18'si, devamsız ve not başarısı 01-59 arasındaki öğrencilerin ise .50'sinin konuyla ilgili fikrinin bulunmadığı görülmektedir. Bulgulara göre, öğrencilerin piyano dersi notları yükseldikçe pedallara yönelik bilgi düzeyleri de artmaktadır.

d) Öğrencilerin öğrenim gördüğü üniversiteye göre pedal kullanma bilgileri ne düzeydedir?

Tablo 12.

Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Pedal Kullanma Bilgi Düzeylerinin Dağılımı

	DOĞRU		YANLIŞ		BİLMİYOR		TOPLAM	
	f	%	f	%	F	%	f	%
Gazi Üniversitesi	25	62,5	6	15	9	22,5	40	100
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	22	55	4	10	14	35	40	100
Dokuz Eylül Üniversitesi	23	62,2	5	13,5	9	24,3	37	100
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	10	29,4	17	50	7	20,6	34	100

Tablo 12, öğrencilerin öğrenim gördüğü üniversiteye göre pedal kullanma bilgi düzeylerinin dağılımı göstermektedir. Tabloya göre, pedal kullanma bilgilerine yönelik soruları Gazi Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .62'si doğru, .15'i yanlış; Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .55'i doğru, .10'u yanlış; Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .62'si doğru, .14'ü yanlış; Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .29'u doğru, .50'si ise yanlış cevap vermişlerdir. Gazi Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .23'ünün, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .35'inin, Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .24'ünün, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .21'inin pedalların isimleri, işlevleri ve yazım şekilleri ile ilgili fikirlerinin olmadığı görülmektedir. Bulgulara göre, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ndeki öğrencilerin diğer üniversitelerdeki öğrencilere göre pedallara yönelik bilgi düzeylerinin daha düşük olduğu saptanmıştır.

2. Alt Probleme Yönelik Bulgular

a) Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?

Tablo 13.

Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Pedal Kullanma Becerilerine İlişkin Algıları

		Tamamen Katılıyorum		Büyük ölçüde katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sağ pedalları etkili kullanabiliyorum.	AGSL	13	10,6	28	22,8	34	27,6	29	23,6	19	15,4
	DİĞER	0	,0	3	9,7	10	32,3	7	22,6	11	35,5
Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığım var.	AGSL	5	4,1	14	11,4	19	15,4	28	22,8	57	46,3
	DİĞER	2	6,5	1	3,2	6	19,4	6	19,4	16	51,6
Sağ pedalı kullanırken sesler karışıyor.	AGSL	4	3,3	10	8,12	31	25,2	35	28,5	43	35
	DİĞER	2	6,5	2	6,5	7	22,6	12	38,7	8	25,8
Pedal kullanmadan legato yapamıyorum.	AGSL	2	1,6	7	5,7	26	21,1	31	25,2	57	46,3
	DİĞER	1	3,2	2	6,5	3	9,7	5	16,1	20	64,5
Pedal kullanırken ritmi koruyamıyorum.	AGSL	10	8,1	5	4,1	27	22	23	18,7	58	47,2

	DİĞER	0	,0	3	9,7	10	32,3	7	22,6	11	35,5
Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozulur.	AGSL	8	6,5	8	6,5	22	17,9	29	23,6	56	45,5
	DİĞER	2	6,5	3	9,7	5	16,1	8	25,8	13	41,9
Pedalı sıklıkla üst tablaya çarpıtıyorum.	AGSL	3	2,4	10	8,1	27	22	30	24,4	53	43,1
	DİĞER	1	3,2	4	12,9	5	16,1	10	32,3	11	35,5
Süslemelerde sağ pedalı kullanırım.	AGSL	14	11,4	16	13	29	23,6	30	24,4	34	27,6
	DİĞER	2	6,5	2	6,5	11	35,5	6	19,4	10	32,3
Sağ pedalı akor değişikliklerine dikkat ederek kullanırım.	AGSL	26	21,1	26	21,1	22	17,9	25	20,3	24	19,5
	DİĞER	4	12,9	5	16,1	8	25,8	4	12,9	10	32,3
Tutan seslerde sessiz geçiş yerine sağ pedalı kullanırım	AGSL	8	6,5	16	13	38	30,9	24	19,5	37	30,1
	DİĞER	3	9,7	2	6,5	7	22,6	6	19,4	13	41,9
Notada belirtilen pedal işaretlerine uyarım.	AGSL	23	18,7	24	19,5	26	21,1	35	18,5	15	12,2
	DİĞER	4	12,9	7	22,6	5	16,1	5	16,1	10	32,3
Dönem stil özelliklerine uygun pedalı kullanabiliyorum	AGSL	12	9,8	15	12,2	42	34,1	26	21,1	28	22,8
	DİĞER	3	9,7	4	12,9	8	25,8	6	19,4	10	32,3
Müzikal duyumuma göre pedalı kullanabiliyorum.	AGSL	23	18,7	22	17,9	31	25,2	26	21,1	21	17,1
	DİĞER	0	,0	6	19,4	10	32,3	7	22,6	8	25,8
Nerede pedalı kullanacağıma karar veremiyorum.	AGSL	7	5,7	13	10,6	41	33,3	24	19,5	38	30,9
	DİĞER	2	6,5	1	3,2	8	25,8	11	35,5	9	29,0
Pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ederim	AGSL	21	17,1	17	13,8	31	25,2	18	14,6	36	29,3
	DİĞER	3	9,7	3	9,7	7	22,6	6	19,4	12	38,7
Sol pedalı hiç kullanmadım.	AGSL	35	28,5	13	10,6	23	18,7	16	13	36	29,3
	DİĞER	10	32,3	4	12,9	5	16,1	6	19,4	6	19,4

Tablo 13, Öğrencilerin mezun oldukları lise türüne göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algılarını göstermektedir. Tabloya göre, diğer lise mezunlarının .58'i pedalları etkili kullanamadığı görüşündedir. AGSL mezunlarının .28'i pedalları kısmen etkili kullanabildiklerini belirtmişlerdir. AGSL mezunlarının .69'u, diğer lise mezunlarının ise .72'si sağ pedalı basılı tutma alışkanlıklarının olmadığı görüşündedirler. Pedal kullanırken legato yapamıyorum maddesine AGSL mezunları .46, diğer lise mezunları ise .65 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir, Pedal kullanırken ritmi korumakta zorlanıyorum maddesi için AGSL mezunları .47, diğer lise mezunları .36 oranında kesinlikle katılmadıkları görüşündedirler. Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozuluyor maddesi için AGSL mezunu öğrenciler .46 oranında, diğer lise mezunları .42 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Pedalı sıklıkla üst tablaya çarpıtıyorum maddesinde AGSL mezunları .43, diğer lise mezunları .36 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Tutan seslerde sessiz geçiş yerine sağ pedal kullanırım maddesine AGSL mezunlar .31 oranında kısmen katılırken .30 oranında kesinlikle katılmadıklarını, diğer lise mezunları ise .42 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Dönem özelliklerine uygun pedal kullanımı konusunda AGSL mezunlarının .34'ü kısmen katılmış, diğer lise mezunları ise .32 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Nerede ve nasıl pedal kullanacağımı bilemiyorum maddesine AGSL mezunları .33 oranında kısmen katıldıklarını, diğer lise mezunları ise .33 oranında katılmadıklarını belirtmişlerdir. Diğer lise mezunu öğrencilerin .39'u ayakkabı seçimine dikkat etmediklerini belirtirken, AGSL mezunlarında bu oran .29'dur. Sol pedalı hiç kullanmadım maddesine AGSL mezunu öğrenciler .39 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtirken öte yandan Diğer lise mezunları tamamen katıldıklarını yani sol pedalı daha önce hiç kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

Tabloda görüldüğü üzere öğrenciler pedalları etkili kullanabildikleri yönünde yanıtlar vermişler ve olumsuz köklü maddelere de katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen veriler doğrultusunda AGSL mezunu öğrenciler ile diğer lise mezunu öğrencilerin pedal kullanma becerilerine ilişkin algılarının benzer olduğu söylenebilir.

b) Öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfa göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?

Tablo 14.

Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Pedal Kullanma Becerilerine İlişkin Algıları

		Tamamen Katılıyorum		Büyük ölçüde katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Pedalları etkili kullanabiliyorum.	1.SINIF	6	7,9	14	18,4	24	31,6	18	23,7	14	18,4
	4.SINIF	7	9,0	17	21,8	20	25,6	18	23,1	16	20,5
Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığım var.	1.SINIF	2	2,6	6	7,9	18	23,7	17	22,4	33	43,4
	4.SINIF	5	6,4	9	11,5	7	9,0	17	21,8	40	51,3
Sağ pedalı kullanırken sesler karışıyor.	1.SINIF	3	3,9	6	7,9	21	27,6	19	25,0	27	35,5
	4.SINIF	3	3,8	6	7,7	17	21,8	28	35,9	24	30,8
Pedal kullanmadan legato yapamıyorum.	1.SINIF	2	2,6	3	3,9	14	18,4	19	25,0	38	50,0
	4.SINIF	1	1,3	6	7,7	15	19,2	17	21,8	39	50,0
Pedal kullanırken ritmi koruyamıyorum.	1.SINIF	3	3,9	2	2,6	18	23,7	18	23,7	35	46,1
	4.SINIF	7	9,0	6	7,7	19	24,4	12	15,4	34	43,6
Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozulur.	1.SINIF	2	2,6	5	6,6	12	15,8	21	27,6	36	47,4
	4.SINIF	8	10,3	6	7,7	15	19,2	16	25,5	33	42,3
Pedalı sıklıkla üst tablaya çarptırıyorum.	1.SINIF	1	1,3	6	7,9	17	22,4	22	28,9	30	39,5
	4.SINIF	3	3,8	8	10,3	15	19,2	18	23,1	34	43,6
Süslemelerde sağ pedalı kullanırım.	1.SINIF	8	10,5	13	17,1	16	21,1	22	28,9	17	22,4
	4.SINIF	8	10,3	5	6,4	24	30,8	14	17,9	27	34,6
Sağ pedalı akor değişikliklerine dikkat ederek kullanırım.	1.SINIF	13	17,1	17	22,4	12	15,8	15	19,7	19	25,0
	4.SINIF	17	21,8	14	17,9	18	23,1	14	17,9	15	19,2
Tutan seslerde sessiz geçiş yerine sağ pedal kullanırım	1.SINIF	6	7,9	7	9,2	22	28,9	16	21,1	25	32,9
	4.SINIF	5	6,4	11	14,1	23	29,5	14	17,9	25	32,1

Notada belirtilen pedal işaretlerine uyarım.	1.SINIF	14	18,4	14	18,4	15	19,7	21	27,6	12	15,8
	4.SINIF	13	16,7	17	21,8	16	20,5	19	24,4	13	16,7
Dönem stil özelliklerine uygun pedal kullanabiliyorum	1.SINIF	8	10,5	8	10,5	29	38,2	15	19,7	16	21,1
	4.SINIF	7	9,0	11	14,1	21	26,9	17	21,8	22	28,2
Müzikal duyumuma göre pedal kullanabiliyorum.	1.SINIF	12	15,8	10	13,2	20	26,3	18	23,7	16	21,1
	4.SINIF	11	14,1	18	23,1	21	26,9	15	19,2	13	16,7
Nerede pedal kullanacağıma karar veremiyorum.	1.SINIF	2	2,6	8	10,5	23	30,3	19	25,0	24	31,6
	4.SINIF	7	9,0	6	7,7	26	33,3	16	20,5	23	29,5
Pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ederim	1.SINIF	10	13,2	8	10,5	23	30,3	14	18,4	21	27,6
	4.SINIF	14	17,9	12	15,4	15	19,2	10	12,8	27	34,6
Sol pedalı hiç kullanmadım.	1.SINIF	25	32,6	9	11,	8	15,8	9	11,8	21	27,6
	4.SINIF	20	25,6	8	10,3	16	20,5	13	16,7	21	26,9

Tablo 14, Öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıfa göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algılarını göstermektedir. Tabloya göre, birinci sınıf öğrencilerin .32'si ve dördüncü sınıf öğrencilerin .26'sı pedalları etkili kullanabiliyorum maddesine kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığım var maddesi için birinci sınıf öğrencilerin .43'ü ve dördüncü sınıf öğrencilerin .51'i kesinlikle katılmadıkları görüşündedirler. Pedal kullanmadan legato yapamıyorum maddesine yanıtlar şu şekildedir; birinci sınıf öğrencilerin .50'si ve dördüncü sınıf öğrencilerin .50'si kesinlikle katılmadıkları görüşündedirler. Pedal kullanırken ritmi korumakta zorlanıyorum maddesi için birinci sınıf öğrencilerin .46'sı ve dördüncü sınıf öğrencilerin .44'ü kesinlikle katılmadıkları görüşündedirler. Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozuluyor maddesi için birinci sınıf öğrencilerin .47'si ve dördüncü sınıf öğrencilerin .42'si kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Dönem stil özelliklerine uygun pedal kullanma becerisine yönelik algılar şu şekildedir; birinci sınıf öğrencilerin .38'i kısmen katıldıklarını ve dördüncü sınıf öğrencilerin .28'i kesinlikle katılmadıkları görüşündedirler. Pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ederim maddesi için birinci sınıf öğrencilerin .30'u kısmen katılırken dördüncü sınıf öğrencilerin .35'i kesinlikle katılmamışlardır. Öğrencilerin sağ pedalı akor değişikliklerine göre kullanım sorusuna verdikleri yanıtların dağılımına göre, pedal değişimlerinin fonksiyonlara yani kısmen akorlara bağlı değiştirildiği dikkate alındığında, farkındalık açısından lisans eğitimi süresince olumlu bir gelişim

gösterildiği söylenebilir. Sol pedalı hiç kullanmadım maddesinde oranlar lisans eğitimi süresince bu pedalın kullanma oranının arttığını göstermektedir. Birinci sınıf öğrencilerin .33'ü tamamen katıldıklarını belirtmiş öte yandan dördüncü sınıf öğrenciler .27 oranında bu pedalı kullanmadıkları önermesine kesinlikle katılmamışlardır. Bu madde dışında birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin yanıtları arasında dikkat çekici bir fark bulunmadığı söylenebilir.

c) Öğrencilerin piyano dersi başarı durumlarına göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?

Tablo 15.

Öğrencilerin Piyano Dersi Başarı Durumuna Göre Pedal Kullanma Becerilerine İlişkin Algıları

		Tamamen Katılıyorum		Büyük ölçüde katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Pedalları etkili kullanabiliyorum.	BAŞARILI	12	8,5	19	20,6	37	26,2	35	24,8	28	19,9
	BAŞARISIZ	1	7,7	2	15,4	7	53,8	1	7,7	2	15,4
Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığım var.	BAŞARILI	7	5,0	14	9,9	22	15,6	30	21,3	68	48,2
	BAŞARISIZ	0	,0	1	7,7	3	23,1	4	30,8	5	38,5
Sağ pedalı kullanırken sesler karışıyor.	BAŞARILI	6	4,3	10	7,1	36	25,5	43	30,5	46	32,6
	BAŞARISIZ	0	,0	2	15,4	2	15,4	4	30,8	5	38,5
Pedal kullanmadan legato yapamıyorum.	BAŞARILI	3	2,1	8	5,7	27	19,1	31	22,0	72	51,1
	BAŞARISIZ	0	,0	1	7,7	2	15,4	5	38,5	5	38,5
Pedal kullanırken ritmi koruyamıyorum.	BAŞARILI	9	6,4	7	5,0	35	24,8	26	18,4	64	45,4
	BAŞARISIZ	1	7,7	1	7,7	2	15,4	4	30,8	5	38,5
Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozulur.	BAŞARILI	10	7,1	11	7,8	26	18,4	33	23,4	61	43,3
	BAŞARISIZ	0	,0	0	,0	1	7,7	4	30,8	8	61,5
Pedalı sıklıkla üst tablaya çarptırıyorum.	BAŞARILI	4	2,8	13	9,2	31	22,0	37	26,2	56	39,7

	BAŞARISIZ	0	,0	1	7,7	1	7,7	3	23,1	8	61,5
Süslemelerde sağ pedalı kullanırım.	BAŞARILI	15	10,6	18	12,8	38	27,0	29	20,6	41	29,1
	BAŞARISIZ	1	7,7	0	,0	2	15,4	7	53,8	3	23,1
Sağ pedalı akor değişikliklerine dikkat ederek kullanırım.	BAŞARILI	29	20,6	29	20,6	27	19,1	26	18,4	30	21,3
	BAŞARISIZ	1	7,7	2	15,4	3	23,1	3	23,1	4	30,8
Tutan seslerde sessiz geçiş yerine sağ pedal kullanırım	BAŞARILI	10	7,1	18	12,8	41	29,1	27	19,1	45	31,9
	BAŞARISIZ	1	7,7	0	,0	4	30,8	3	23,1	5	38,5
Notada belirtilen pedal işaretlerine uyanım.	BAŞARILI	25	17,7	30	21,3	30	21,3	33	23,4	23	16,3
	BAŞARISIZ	2	15,4	1	7,7	1	7,7	7	53,8	2	15,4
Dönem stil özelliklerine uygun pedal kullanabiliyorum	BAŞARILI	14	9,9	19	13,5	48	34,0	27	19,1	33	23,4
	BAŞARISIZ	1	7,7	0	,0	2	15,4	5	38,5	5	38,5
Müzikal duyumuma göre pedal kullanabiliyorum.	BAŞARILI	23	16,3	27	19,1	38	27,0	28	19,9	25	17,7
	BAŞARISIZ	0	,0	1	7,7	3	23,1	5	38,5	4	30,8
Nerede pedal kullanacağıma karar veremiyorum.	BAŞARILI	9	6,4	13	9,2	44	31,2	33	23,4	42	29,8
	BAŞARISIZ	0	,0	1	7,7	5	38,5	2	15,	5	38,5
Pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ederim	BAŞARILI	24	17,0	20	14,2	34	24,1	20	14,2	43	30,5
	BAŞARISIZ	0	,0	0	,0	4	30,8	4	30,8	5	38,5
Sol pedalı hiç kullanmadım.	BAŞARILI	43	30,5	16	11,3	26	18,4	20	14,2	36	25,5
	BAŞARISIZ	2	15,4	1	7,7	2	15,4	2	15,4	6	46,2

Tablo 15, Öğrencilerin piyano dersi başarı durumuna göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algılarını göstermektedir. Tabloya göre, 60 ve üzeri not alan öğrenciler başarılı 59 ve altında puan alan öğrenciler başarısız olarak değerlendirilmiştir. Başarılı gurubu oluşturan öğrencilerin .26'sı ve başarısız grubu oluşturan öğrencilerin .54'ü pedalları etkili kullanabiliyorum maddesine kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuçtan hareketle başarılı grubun pedal kullanmadaki beceri algılarının başarısız gruba göre daha olumlu olduğu

söylenbilir. Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığının sorulduğu maddeye başarılı grup .48, başarısız grup .39 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Pedal kullanmadan legato yapamıyorum maddesi için başarılı grup .51 oranında ve başarısız grup .39 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozulur maddesi için başarılı grup .43 oranında ve başarısız grup .62 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Pedalı sıklıkla üst tablaya çarptırıyorum maddesi için başarılı grup .40, başarısız grup .62 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Süslemelerde sağ pedalı kullanım maddesine başarılı grup .29, başarısız gruptaki öğrenciler .54 oranında katılmadıklarını belirtmişlerdir. Notada belirtilen pedal işaretlerine uyarım maddesine başarılı grup .23 oranında, başarısız grup .54 oranında katılmadıklarını görüşündedirler. Nerede pedal kullanacağıma karar veremiyorum maddesine başarılı grup .31 oranında kısmen katıldıklarını başarısız grup .39 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Sol pedalı hiç kullanmadım maddesi için başarılı grup .31 oranında tamamen katıldıklarını başarısız grup ise .46 oranında kesinlikle katılmadıkları görüşündedirler. Elde edilen veriler doğrultusunda, başarılı öğrencilerin diğerlerine göre pedalları daha etkili kullanabildiklerini düşündükleri görülmekte ancak; başarılı öğrencilerin pedalı üst tablaya çarptırma, koordinasyonun bozulması gibi daha spesifik beceri düzeyine ilişkin algılarının diğer gruba göre daha düşük olduğu ve sol pedalı daha az kullandıkları söylenebilir.

d) Öğrencilerin öğrenim gördüğü üniversiteye göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algıları ne düzeydedir?

Tablo 16.

Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Pedal Kullanma Becerilerine İlişkin Algıları.

		Tamamen Katılıyorum		Büyük ölçüde katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
		f	%	F	%	f	%	f	%	f	%
Pedalları etkili kullanabiliyorum.	GAZİ	6	15,0	12	30,0	11	27,5	8	20,0	3	7,5
	MAKÜ	2	5,0	8	20,0	11	27,5	13	32,5	6	15,0
	DOKUZ EYLÜL	2	5,9	10	29,4	7	20,6	8	23,5	7	20,6
	GOP	3	7,5	1	2,5	15	37,5	7	17,5	14	35,0
Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığım var.	GAZİ	3	7,5	6	15,0	8	20,0	9	22,5	14	35,0
	MAKÜ	1	2,5	2	5,0	2	5,0	10	25,0	25	62,5
	DOKUZ EYLÜL	2	5,9	5	14,7	8	23,5	5	14,7	14	41,2

	GOP	1	2,5	2	5,0	7	17,5	10	25,0	20	50,0
	GAZİ	2	5,0	5	12,5	13	32,5	8	20,0	12	30,0
Sağ pedalı kullanırken sesler karışıyor.	MAKÜ	1	2,5	3	7,5	5	12,5	20	50,0	11	27,5
	DOKUZ EYLÜL	0	,0	1	2,9	11	32,4	11	32,4	11	32,4
	GOP	3	7,5	3	7,5	9	22,5	8	20,0	17	42,5
	GAZİ	1	2,5	5	12,5	6	15,0	8	20,0	20	50,0
Pedal kullanmadan legato yapamıyorum.	MAKÜ	1	2,5	2	5,0	9	22,5	8	20,0	20	50,0
	DOKUZ EYLÜL	0	,0	1	2,9	8	23,5	13	38,2	12	35,3
	GOP	1	2,5	1	2,5	6	15,0	7	17,5	25	62,5
	GAZİ	3	7,5	3	7,5	8	20,0	6	15,0	20	50,0
Pedal kullanırken ritmi koruyamıyorum.	MAKÜ	2	5,0	1	2,5	8	20,0	11	27,5	18	45,0
	DOKUZ EYLÜL	1	2,9	0	,0	9	26,5	10	29,4	14	41,2
	GOP	4	10,0	4	10,0	12	30,0	3	7,5	17	42,7
	GAZİ	3	7,5	4	10,0	8	20,0	6	15,0	19	47,5
Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozulur.	MAKÜ	3	7,5	3	7,5	9	22,5	8	20,0	17	42,5
	DOKUZ EYLÜL	1	2,9	1	2,9	5	14,7	12	35,3	15	44,1
	GOP	3	7,5	3	7,5	5	12,5	1	27,5	18	45,0
	GAZİ	0	,0	3	7,5	5	12,5	14	35,0	18	45,0
Pedalı sıklıkla üst tablaya çarptırıyorum.	MAKÜ	1	2,5	2	5,0	10	25,0	13	32,5	14	35,0
	DOKUZ EYLÜL	1	2,9	5	14,7	9	26,5	4	11,8	15	44,1
	GOP	2	5,0	4	10,0	8	20,0	9	22,5	17	42,5
	GAZİ	3	7,5	4	10,0	6	15,5	10	25,0	17	42,5
Süslemelerde sağ pedalı kullanırım.	MAKÜ	4	10,0	5	12,5	10	25,0	14	35,0	7	17,5
	DOKUZ EYLÜL	4	11,8	5	14,7	13	38,2	6	17,6	6	17,6
	GOP	5	12,5	4	10,0	11	27,5	6	15,0	14	35,0
	GAZİ	15	37,5	8	20,0	6	15,0	8	20,0	3	7,5
Sağ pedalı akor değişikliklerine dikkat ederek kullanırım.	MAKÜ	6	15,0	9	22,5	5	12,5	9	22,5	11	27,5
	DOKUZ EYLÜL	5	14,7	10	29,4	6	17,6	4	11,8	9	26,5
	GOP	4	10,0	4	10,0	13	32,5	8	20,0	11	27,5
	GAZİ	2	5,0	6	15,0	15	37,5	4	10,0	13	32,5
Tutan seslerde sessiz geçiş yerine sağ pedalı kullanırım	MAKÜ	6	15,0	4	10,0	12	30,0	8	20,0	10	25,0
	DOKUZ EYLÜL	1	2,9	5	14,7	8	23,5	13	38,2	7	20,6
	GOP	2	5,0	3	7,5	10	25,0	5	12,5	20	50,0
	GAZİ	12	30,0	7	17,5	9	22,5	11	27,5	1	2,5
Notada belirtilen pedal işaretlerine uyarım.	MAKÜ	8	20,0	7	17,5	4	10,0	11	27,5	10	25,0
	DOKUZ EYLÜL	3	8,8	10	29,4	9	26,5	9	26,5	3	8,8
	GOP	4	10,0	7	17,5	9	22,5	9	22,5	11	27,5
	GAZİ	7	17,5	5	12,5	13	32,5	7	17,5	8	20,0
Dönem stil özelliklerine uygun pedalı kullanabiliyorum	MAKÜ	2	5,0	6	15,0	14	35,0	10	25,0	8	20,0
	DOKUZ EYLÜL	3	8,8	6	17,6	11	32,4	7	20,6	7	20,6
	GOP	3	7,5	2	5,0	12	30,0	8	20,0	15	37,5
	GAZİ	8	20,0	8	20,0	12	30,0	10	25,0	2	5,0
Müzikal duyumuma göre pedalı kullanabiliyorum.	MAKÜ	10	25,0	9	22,5	4	10,0	7	17,5	10	25,0
	DOKUZ EYLÜL	3	8,8	8	23,5	10	29,4	8	23,5	5	14,7
	GOP	2	5,0	3	7,5	15	37,5	8	20,0	12	30,0

	GAZİ	2	5,0	3	7,5	19	47,5	8	20,0	8	20,0
Nerede pedal kullanacağıma karar veremiyorum.	MAKÜ	1	2,5	3	7,5	8	20,0	11	12,5	17	42,5
	DOKUZ EYLÜL	1	2,9	5	14,7	8	23,5	10	29,4	10	29,4
	GOP	5	12,5	3	7,5	14	35,0	6	15,0	12	30,0
Pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ederim	GAZİ	5	12,5	6	15,0	13	32,5	5	12,5	11	27,5
	MAKÜ	12	30,0	3	7,5	7	17,5	6	15,0	12	30,0
	DOKUZ EYLÜL	4	11,8	6	17,6	10	29,4	8	23,5	6	17,6
Sol pedalı hiç kullanmadım.	GOP	3	7,5	5	12,5	8	20,0	5	12,5	19	47,5
	GAZİ	10	25,0	5	12,5	8	20,0	5	12,5	12	30,0
	MAKÜ	12	30,0	5	12,5	8	20,0	3	7,5	12	30,0
	DOKUZ EYLÜL	8	23,5	4	11,8	6	17,6	8	23,5	8	23,5
	GOP	15	37,5	3	7,5	6	15,0	6	15,0	10	25,0

Tablo 16, Öğrencilerin öğrenim gördüğü üniversiteye göre pedal kullanma becerilerine ilişkin algılarını göstermektedir. Pedalları etkili kullanabiliyorum maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .30 oranında büyük ölçüde katıldıklarını, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .33 oranında katılmadıklarını, Dokuz Eylül öğrencileri .29 oranında büyük ölçüde katıldıklarını ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .38 oranında kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığım var maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .35 oranında, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .62 oranında, Dokuz Eylül öğrencileri .41 oranında ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .50 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozulur maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .48 oranında, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .43 oranında, Dokuz Eylül öğrencileri .44 oranında ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .45 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Pedalı sıklıkla üst tabluya çarptırıyorum maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .45 oranında, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .35 oranında, Dokuz Eylül öğrencileri .44 oranında ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .43 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Süslemelerde sağ pedalı kullanırım maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .43 oranında kesinlikle katılmadıklarını, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .35 oranında katıldıklarını, Dokuz Eylül öğrencileri .38 oranında kısmen katıldıklarını ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .35 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Sağ pedalı akor değişikliklerine dikkat ederek kullanırım maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .38 oranında tamamen katıldıklarını, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .27 oranında kesinlikle katılmadıklarını, Dokuz Eylül öğrencileri .29 oranında büyük ölçüde katıldıklarını ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .33 oranında kısmen

katıldıklarını belirtmişleridir. Tutan seslerde sessiz geçiş yerine sağ pedal kullanım maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .38 oranında, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .30 oranında kısmen katıldıklarını, Dokuz Eylül öğrencileri .38 oranında katılmadıklarını ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .50 oranında kesinlikle katılmadıklarını belirtmişleridir. Nerede pedal kullanacağıma karar veremiyorum maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .48 oranında kısmen katıldıklarını, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .43 oranında, Dokuz Eylül öğrencileri .29 oranında kesinlikle katılmadıklarını ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .35 oranında kısmen katıldıklarını belirtmişleridir. Sol pedalı hiç kullanmadım maddesi için Gazi Üniversitesi öğrencileri .30 oranında kesinlikle katılmadıklarını, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi öğrencileri .30 oranında tamamen katıldıklarını, .30 oranında kesinlikle katılmadıklarını, Dokuz Eylül öğrencileri .24 oranında tamamen katıldıklarını, .24 oranında katılmadıklarını, .24 oranında kesinlikle katılmadıklarını ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri .38 oranında tamamen katıldıklarını belirtmişleridir. Elde edilen veriler doğrultusunda Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri diğer üniversitelerin öğrencilerine göre pedalları kullanma becerilerine ilişkin algılarının daha düşük seviyede olduğu görülmektedir.

BÖLÜM V

Sonuçlar ve Öneriler

Araştırma, müzik öğretmeni adaylarının pedal kullanma bilgi düzeyleri ve pedal kullanma becerilerine ait algılarının değerlendirilmesi konusunda saptanan eksikliklerin giderilmesi ve problemlerin çözülmesine ilişkin öneriler geliştirebilmek amacıyla yapılmıştır. Uygulanan anketler sonucunda ulaşılan veriler doğrultusunda katılımcı öğrencilerin pedal konusundaki bilgi eksiklikleri ile pedal kullanımında yaşadıkları problemler ortaya konulmuştur. Öğretim elemanlarının görüşleri de göz önünde bulundurularak çözüm önerileri sunulmuştur.

Sonuçlar

- 1- Katılımcı öğrencilerin .47'sinin sağ pedal bilgilerinin, .12'sinin orta pedal bilgilerinin, .24'ünün ise sol pedal bilgilerinin doğru olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin sol ve orta pedala yönelik bilgi düzeylerinin sağ pedala göre daha düşük seviyede olduğu sonucuna varılmıştır.
- 2- Öğrenciler büyük ölçüde pedalları doğru ve etkili kullanabildikleri, notada belirtilen pedal işaretlerine uydukları ve pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ettikleri görüşündedirler. Bunun yanı sıra, öğrencilerin .40'ünün sol pedalı daha önce hiç kullanmadığı sonucuna varılmıştır.
- 3- AGSL mezunu öğrencilerin pedallara yönelik bilgi ve becerileri algılarının diğer lise mezunlarına oranla daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.
- 4- Lisans 1 düzeyindeki öğrencilerin .30'u, lisans 4 düzeyindeki öğrencilerin ise .25'inin pedallarla ilgili bilgileri doğrudur. 1. Sınıftaki öğrencilerin .70'inin, 4. Sınıf öğrencilerin ise .75'inin bilgileri yanlış veya konuyla ilgili fikirleri bulunmamaktadır. 1. Sınıf öğrencilerin kısmen 4. Sınıf öğrencilere göre bilgilerinin daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.
- 5- 1. sınıf öğrencilerin .58'inin, 4. sınıf öğrencilerin ise .56'sının pedallarını etkili kullanabildikleri görüşünde oldukları sonucuna varılmıştır. Ayrıca 1. Sınıf öğrencilerin .59'u, 4. Sınıf öğrencilerin ise .56'sının sol pedalı hiç kullanmadıkları sonucuna varılmıştır. Bulgular doğrultusunda, öğrencilerin öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre pedal kullanma beceri algıları arasındaki yüzdeler farklılaşmamaktadır.

- 6- Piyano dersi notu 60-100 (AA-DD) olan öğrencilerin diğer öğrencilere göre pedallara yönelik bilgilerinin daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin piyano dersi not başarıları arttıkça pedallarla ilgili bilgi düzeyleri de artmaktadır. Bunun yanında, ders notu 60-100 olan öğrencilerin .55'i, başarısız olan öğrencilerin ise .77'si pedalları etkili kullanabildikleri görüşündedirler. Başarılı öğrencilerin .33'ü, başarısız öğrencilerin ise .8' pedal kullanırken el ve ayak koordinasyonunu sağlayamadıkları görüşündedirler. Bilgi düzeyinde başarılı gruba oranla daha yetersiz olan başarısız grubun, pedal kullanma becerilerine yönelik kendilerini daha olumlu değerlendirdikleri sonucuna varılmıştır.
- 7- Gazi Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrencilerin pedallara yönelik bilgi düzeylerinin, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ndeki öğrencilere göre daha yüksek seviyede olduğu sonucuna varılmıştır.
- 8- Gazi Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .73'ü, Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .56'sı, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .53'ü ve Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ndeki öğrencilerin .48'i pedalları etkili kullanabildikleri görüşündedirler. Bu değerler doğrultusunda Gaziosmanpaşa Üniversitesi'ndeki öğrencilerin diğer üniversitelerdeki öğrencilere göre pedal kullanma becerileri algılarının daha düşük düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Öneriler

Araştırma sonuçlarından yola çıkarak ve öğretim elemanlarının görüşleri göz önünde bulundurularak müzik öğretmeni adaylarının piyano pedallarını daha detaylı tanımaları ve pedal kullanma becerilerini geliştirmelerini sağlamak amacıyla öğrencilere, ayrıca öğretim elemanlarına ve araştırmacılara da önerilerde bulunulmuştur.

Öğrencilere Öneriler

- 1- Öğrenciler pedal kullanımında daha titiz ve dikkatli davranmalıdırlar. İlgili ve araştırmacı olmayı ilke edinip, bu ve bunun gibi konularda eksikliklerini gidermeye gayret göstermelidirler.

- 2- Öğrenciler, notada belirtilen pedal işaretlerine uymaya özen göstermelidirler. Öte yandan pedal yerleri belirtilmemiş eserlerde, gerekli işaretlemeleri yapmaları ve bu işaretlemelerin hangi kriterlere göre yazıldığını açıklamaları için öğretmenlerinden danışmanlık alabilirler.
- 3- Pedal teknik kusurları örtmek amacıyla kullanılmamalıdır. Öğrenci pedal kullanmadan da güzel bir şekilde legato çalabilmeli, pedala daha güzel tınılar ve renkler elde etmek için başvurmalıdır.
- 4- Öğrenciler, pedalı daha etkili biçimde kullanabilmek için uygun (topuksuz, sivri uçlu olmayan) ayakkabıları giymeye özen göstermelidirler.
- 5- Öğrenciler, eser çalışırken deşifre aşamasından itibaren her aşamada pedallı ve pedalsız çalma denemeleri yapabilirler.

Öğretim Elemanlarına Öneriler

- 1- Öğretim elemanlarının, pedal yerleri belirtilmemiş eserlerde, gerekli işaretlemeleri yapmaları ve bu işaretlemelerin hangi kriterlere göre yazıldığını açıklamaları öğrencilerin pedal kullanma becerisini arttırmaya dönük yararlı olabilir.
- 2- Öğrencinin özveri ile pedal işaretlerine uyması istenmelidir.
- 3- Öğrencinin pedal konusunda daha bilinçli olması için, zaman zaman pedal işareti içermeyen parçalar ödev verilerek armonik analizlerini yapması ve pedal kullanılacak yerleri kendi kendine keşfetmesi sağlanmalıdır.
- 4- Öğrencilere piyano çalarken ürettikleri sesleri takip etmeleri, konsantrelerini yüksek tutmaları, sürekli ve eleştirel dinlemeleri hatırlatılmalıdır. Üniversite düzeyindeki öğrenciler bile, özellikle sınavlarda, heyecan sebebiyle ayaklarını pedaldan kaldırmayı unutabilirler.
- 5- Piyano öğretim elemanları, ders saatlerinde piyanonun kapaklarını açarak pedal mekanizmasını tanıtmayı ihmal etmemeli; pedalların çalışma prensipleri hakkında açıklamalara ve örneklere yer vermeli konuyu daha detaylı biçimde işlemelidir.

Araştırmacılara Öneriler

- 1- Araştırmacılar, pedallarla ilgili teorik bilgilerin ve pedal kullanımının tüm boyutlarıyla ele alındığı, eser örneklerine de yer verilen Türkçe bir pedal metodu yazabilirler. Hali hazırda böyle bir kitap bulunmayışının büyük eksiklik olduğu düşünölmektedir. Ayrıca konuyla ilgili yabancı kaynaklardan çeviri literatürün gerekliliği ve önemi de göz ardı edilemez.

Anket sonucu ortaya çıkan veriler değerlendirilip sonuçlara uygun önerilerde bulunulmuştur. Araştırma sonucu bu öneriler doğrultusunda öğrencilerin pedal bilgileri ve kendi becerilerine dönök algıları saptanarak seviyelerini artırmak amacına uygun çözümler sunulduğu düşünölmektedir. Bu sayede öğrenciler bilgi eksikliklerini gidererek piyanonun pedallarını daha verimli kullanabilecekleri düşünölmektedir.

KAYNAKÇA

- Banowetz, J. (1985). *The Pianist's Guide to Pedaling*. Indiana University Press
- Bastien, J. W. (1988). *How to Teach Piano Successfully* (Üçüncü baskı). San Diedo, California.
- Bolla, P. (2006). *Sanat ve Estetik* (Birinci baskı). İstanbul: Ayrıntı Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (İkinci baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Çimen, G. (2001). *Piyano Eğitiminde Pedal Tekniği*. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* (21), (3), (,27).
- Demirsoy, A. (2011). *İnsanın Evrimi*. Posted in Makaleler
- Edman, I. (1977). *Sanat ve İnsan Estetiğe Giriş*. (İkinci baskı). İstanbul. Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi. İnkılap ve Aka Kitabevleri Koll. Şti.
- Enoch, Y. (1987). *Creative Piano Teaching*. s.157, Illinois,USA: Stipe Publishing Company.
- Ercan, N. (2008). *Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler* (Birinci baskı). Ankara.
- Ertem, Ş. (2006). *Piyanoda Pedal Kullanımının Temel Prensipleri*. *Kastamonu Eğitim Dergisi* (14), (2), (,36)
- Fenmen, M. (1947). *Piyanistin kitabı*. Ankara: Akba Kitabevi.
- Haciev, P. (1999). *Temel Müzik Teorisi* (Birinci baskı). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Kentner, L. (1991). *Piano*. London: Kjos music.

Küçük, A., (2003, Ekim). *Piyano Tekniğinin Tarihi Gelişim Sürecine Kısa Bir Bakış. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, Malatya.

Last, J. (1980). *Freedom in Piano Technique*. London: Hammond Textbooks

Lyke, J. ve Enoch, Y. (1987). *Creative Piano Teaching*. s.157, Illinois,USA: Stipe Publishing Company.

Şen, S. B. (2009). *Piyano Tekniğinin Biyomekanik Temeli*. Pan Yayıncılık.

Waterman, F. (1983) *On Piano Teaching and Performing*. London: Faber Music

EKLER

EK-1

ANKET FORMU

Piyano Eserlerinde Pedal Kullanımında Bilgi Düzeyi İle Becerilere Ait Algıların Değerlendirilmesi Anketi

Değerli katılımcılar;

“Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eserlerinde Pedal Kullanma Bilgi Düzeyleri İle Pedal Kullanma Becerilerine Ait Algılarının Değerlendirilmesi”ne yönelik hazırlanan anket; Kişisel Bilgi Formu ile pedal kullanma bilgi beceri düzeyini belirlemeye yönelik 41 sorudan oluşmaktadır.

Vereceğiniz yanıtlar verilerin geçerliği bakımından önem taşımaktadır. Yanıtlarınız yalnızca bu araştırma kapsamında kullanılacaktır.

Katılımınız ve sağladığınız katkı için teşekkür ederim.

Arş. Gör. Yunus Utkan ÖZDEMİR

Kişisel Bilgi Formu

1. Mezun olduğunuz lise : AGSL Diğer (Lütfen İsim Belirtiniz.....)
2. Öğrenim gördüğünüz sınıf : 1. Sınıf 4. Sınıf
3. Piyano eğitimindeki genel başarı durumunuz:
- 90 – 100 (AA) 85 – 88 (BA) 80 – 84 (BB) 75 – 79 (CB) 70 – 74 (CC)
- 65 – 69 (DC) 60 – 64 (DD) 30 – 59 (FD) 01 – 29 (FF) DZ (Devamsız)

Aşağıdaki terimlerin hangi pedal için kullanıldığını işaretleyiniz.	Sol Pedal	Orta Pedal	Sağ Pedal	Bilmiyorum
1. Tonal (Tr.), <i>sostenuto</i> (It.),				
2. Yumuşak, <i>una corda</i> (It), <i>sourdine</i> (Fr), <i>soft pedal</i> (İng)				
3. Kuvvetli, uzatma, <i>forte</i> (Fr.), <i>dampner, loud, sustain</i> (İng)				
Aşağıdaki sembollerin hangi pedal için kullanıldığını işaretleyiniz.				
4. 				
5. <i>u. c.</i> <i>Tre corda</i>				
6. 				
7. Ped _____				
8. T.S.p _____				
9. 				
Aşağıda yer alan ifadelerin hangi pedal için kullanıldığını işaretleyiniz.				
10. Çekiçleri kaydırarak temas edeceği tel sayısını azaltır.				
11. Keçelerin ayrılmasını sağlayarak telleri serbest bırakır.				
12. Çekiçleri tellere yaklaştırır.				
13. Sadece basılan tuşun susturucusunu devre dışı bırakır.				
14. Duvar piyanolarında çekiçlere keçe ile perdeleme yapar.				
15. El ile bağlanması olanaksız sesleri bağlamaya yardımcı olur.				
16. Sesleri yumuşatır; matlaştırır.				
17. Sesleri dolgunlaştırır; uzatır.				
18. İlgili pedal basılı kaldıkça belirlenen sesi uzatmaya yarar.				
19. Tiril (<i>vibrato</i>) pedal tekniğinin uygulandığı pedaldır.				

Pedal kullanımına ilişkin ifadeleri görüşünüze uygun biçimde yanıtlayınız.	Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
20. Pedalları etkili kullanabiliyorum.					
21. Sağ pedalı basılı tutma alışkanlığım var.					
22. Sağ pedalı kullanırken sesler karışıyor.					
23. Pedal kullanmadan legato <u>yapamıyorum.</u>					
24. Pedal kullanırken ritmi korumakta zorlanıyorum.					
25. Pedal kullanırken el ayak koordinasyonum bozuluyor.					
26. Pedalı sıklıkla üst tablaya çarptırıyorum.					
27. Süslemelerde sağ pedalı kullanırım.					
28. Sağ pedalı akor değişikliklerine dikkat ederek kullanırım.					
29. Tutan seslerde sessiz geçiş (tuşu kaldırmadan parmak değiştirmek) yerine sağ pedalı kullanırım.					
30. Notada belirtilen pedal işaretlerine uyarım.					
31. Dönem stil özelliklerine uygun şekilde pedal kullanabiliyorum.					
32. Kendi müzikal duyumuma, estetik anlayışıma göre pedal kullanabiliyorum.					
33. Eserlerde nerede ve nasıl pedal kullanmam gerektiğine karar <u>veremiyorum.</u>					
34. Pedal kullanırken uygun ayakkabı giymeye dikkat ederim.					
35. Çaldığım eserlerde şimdiye kadar sol pedalı hiç <u>kullanmadım.</u>					

Özgeçmiş Sayfası

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Yunus Utkan ÖZDEMİR
Doğum Yeri ve Tarih : KONYA / Kulu - 02.01.1984

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim
Fakültesi Müzik Öğretmenliği
Yüksek Lisans Öğrenimi : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü Müzik Eğitimi
Bildiği Yabancı Dille : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar : Gazi İlköğretim Okulu
Projeler :
Çalıştığı Kurumlar : Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar
Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü,
: Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik
Anabilim Dalı

İletişim

E-Posta Adresi : y.utkanozdemir@hotmail.com

Tarih : 02.04.2012

